2016. 07. 13.

„ELMÚLNAK AZ ÉVEK, DE A HITÜNK MEGMARAD”

A kézfogása éppolyan, mint a hangja és a mosolya: határozott, megnyerő és barátságos. Gesztusaiban nyoma sincs annak, amire Huszti Pétert érdemei és sikerei feljogosíthatnák. A Nemzet Művésze, Kossuth- és sok más díjas. Néhány napja a Hegyvidék díszpolgára is.

Néhány percre sem volt könnyű őt „ellopni” az ünneplő közönségtől, a gratuláló barátoktól, tisztelőktől. De a segítségemre volt: „menjen csak lassan előre, én pedig folyamatosan követem majd” – súgta, s valóban, az örömteli kézfogások közepette is fél szemmel azt figyelte, hová jöjjön. És jött is, a nyári megfázástól kissé fáradtan, ám készségesen várta a kérdéseket.

Huszti Péter olyan ember, akiről jó tudni, érezni, hogy a közelünkben lakik. Ebben az ellopott pár percben a számára legfontosabb értékekről: családról, otthonról, hitről, színházról beszélgettünk.

Igazán impozáns társaságnak lett a tagja. Mit gondol, mi változik meg attól, hogy a Hegyvidék díszpolgára?

– Eddig is büszke voltam arra, hogy polgár vagyok, most pedig még büszkébb, hogy díszpolgár. Azt hiszem, ugyanolyan boldogan élünk tovább, mint eddig. De nem lennék teljesen őszinte, ha nem vallanám be: nagyon jólesik, hogy egy élet munkáját ilyen szép címmel ismerték el a díjazók. Meghatva és megtisztelve vettem át a Hegyvidék díszpolgára kitüntető címet. Negyvenöt éve élünk itt, és fiaink családja, unokáink is karnyújtásnyira laknak a szülői háztól. Mi itt itthon vagyunk! Jó ide hazatérni előadások, filmforgatások, egyetemi órák után, a

nyüzsgésből, a kulisszák festékszagából, a vakító fényből a családhoz, életünk örömeihez és gondjaihoz.

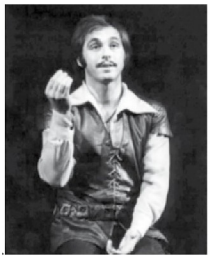

Mi, akik a színházat többnyire csak a nézőtérről ismerjük, némi megilletődött kíváncsisággal próbáljuk kitalálni, milyen lehet az igazi élet azokon a híres, világot jelentő deszkákon.

– Sorsom olyan világba pottyantott – a színház titokzatos világába –, ahol minden a természetnek és a természetesnek az ellentéte. Ahol festett a Nap és a Hold, az eső nem eső, a tenger nem tenger, ahol vasból van a fa, és fából van a vas, ahol mindig porszag van, és huzat, ahol a szerelem, a barátság, a remény álomvilág, csalfa tünemény, luciferi bűbáj. Nekem életem lett ez a varázslatos művilág. Szerepeimbe ajándékba kapott életekbe — zsúfolhattam a boldogságomat, a keserűségeimet, az örömeimet és félelmeimet. Feláldozhattam magam olyan gyönyörű hitekért, ügyekért, amelyekhez saját életemben talán kevés lettem volna. Ötven éve élek a színház varázsában, ebben a veszedelmesen gyönyörű álomvilágban. Jászai Mari valaha azt kívánta, hogy legyen a színház az emberek szebbik otthona, ahol az igazság győzedelmeskedik, a jó elnyeri jutalmát, a rossz a méltó büntetését. Folytatva a nagy tragika gondolatát: én olyan színházat kívánok mindnyájunknak,

ahol a drámák, az előadások gondolkodásra és önismeretre tanítanak. Amelyben az esték az emberről, rólunk szólnak – hozzánk, nekünk és értünk. Olyan színházat, ami segít elviselni ezt a körülöttünk kuruttyoló világot, olyat, ami ebben a zavaros, tagadással teli létben erőt, jókedvet, reményt és hitet ad. Ami megtanít hinni magunkban, hinni egymásban, hinni a kimondott szóban, hinni az igazságban.

Nevéhez számtalan legendás alakítás kötődik, azon kevesek egyike, akik ugyanúgy képviselhették egy mű sötét vagy világos oldalát, eljátszhatta például a Tragédiából Lucifert és Ádámot is. Jónak vagy rossznak lenni könnyebb?

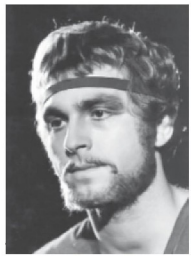

– Az életben vagy a színpadon? Az életben biztos, hogy jónak lenni a nehezebb. Színpadon mindig szerettem a nagy formátumú intrikus szerepeket, amelyekből szintén sokat lehet tanulni. Érdekes végigkövetni, színészként végigélni, hogyan formálódik például Jago jelleme. Az életben a jóság és rosszaság, így, kimondva, nagyon szimpla fogalmak. Többet jelent az, hogy megbecsüljük-e egymást, figyelünk-e a másikra, toleránsak tudunk-e lenni. Ez jobban izgat, mint a jó vagy a rossz.

Ha a színháztól, a színésztől elvonatkoztatva gondolok önre, az egyik legelső jelző, amelyik felvillan bennem, a hűség. Kapcsolatai is évtizedekben számolhatók, a házasságban, a színészi pályán és a Hegyvidéken is. A hűséghez is erő kell. Honnan, kitől kapta ezt az erőt?

– Édesanyámtól. Elsősorban tőle. Nagyon nehéz élete volt, de ami mellett hitet tett, ki is tartott mindvégig. Erre nem lehet készülni – vagy bennünk van, vagy nincs. Mint a hit. Számomra ez meghatározó. Sok-sok évvel ezelőtt mutattuk be a hajdanvolt Madách Színházban Gorkij Éjjeli menedékhely című drámáját. Lukát, a menedékhely bölcs vándorát Pécsi Sándor játszotta, én pedig Vaszka Pepelt, a tolvajt, aki jó útra akar térni, és ehhez Isten segítségét reméli. Volt az előadásban egy pici jelenet, ma is bennem él, viszem magammal, sok nehéz helyzetben segített az elmúlt évek alatt. Mint Vaszka Pepel felmásztam a menedékhely kemencéjére Pécsi Sanyihoz, és szerepem szerint ezt kérdeztem tőle: „Idehallgass, öreg!... Azt mondd meg nekem, van-e Isten?" Ma is látom, ahogy Sanyi résnyire hunyorítja amúgy is kicsi gombszemét, és hallom, ahogy hosszú szünetet tartva, hogy a közönség is megérezze a lényeg súlyát, halkan és nagyon lassan válaszolja: „Ha hiszel benne, van. Ha nem hiszel benne, nincs… Amiben hiszel, az van."

A magánéletéről épp csak annyit tudunk, amennyi valóban ránk is tartozik: hogy feleségével, Piros Ildikóval együtt közkedvelt és köztiszteletnek örvendő színművészek, és az önöket övező csendből következtethetően harmonikus családi életet élnek. Hogyan sikerült ennyire megőrizniük a magánéletük szentségét?

– A szent ebben az értelemben talán nagyon erős szó. Ha úgy használom, hogy szent és sérthetetlen, akkor valóban igaz, hogy nem engedtük be az életünkbe a nyilvánosságot. És ezt talán elsősorban a fiainknak köszönhetjük. Ők azok, akik kezdettől igényelték, elvárták, hogy a család élete csak a miénk legyen. Magánemberként sincs miért szégyellnem magam, mert bár hibákat én is követtem el, soha nem ártottam senkinek, sem tanárként, sem társként, sem szülőként, sem kollégaként. Hittel éltem meg mindent. Mindig az vezetett, hogy elmúlnak az évek, de a hitünk megmarad.

Huszti Péter 1944-ben született Budapesten. A Színház- és Filmművészeti Főiskolán végzett 1966-ban Várkonyi Zoltán osztályában, majd a Madách Színházhoz szerződött. 1974-ben a főiskola, 1982-től az egyetem tanára, 1988-ban a színész főtanszak vezetője lett. 1989–1994-ig a Madách Kamara művészeti vezetője, 1994 és 2001 között a Színház- és Filmművészeti Egyetem rektora volt. Akkoriban több nemzetközi fesztivál megrendezése is a nevéhez fűződött, 1992-ben Madách: Az ember tragédiája, 1994-ben Molnár Ferenc színháza, 1996-ban Shakespeare: A művészképzés nemzetközi nyelve és 1998-ban Híd a közös színjátszáshoz címmel. 2003 óta a Soproni Petőfi Színház színésze, majd 2007-től művészeti tanácsadója. 2008-tól a Turay Ida Színház társulatának tagja, egyik rendezője. A Nemzet Művésze címmel kitüntetett, Kossuth- és Jászai Mari-díjas színész, rendező, érdemes és kiváló művész. Felesége Piros Ildikó Kossuth-díjas színművész.